

PATVIRTINTA

Vilniaus universiteto senato

2018 m. balandžio 17 d. nutarimu Nr. S-2018-4-4

(Vilniaus universiteto senato

2020 m. spalio 20 d. nutarimo Nr. SPN-55 redakcija)

VILNIAUS UNIVERSITETO CENTRINĖS AKADEMINĖS ETIKOS KOMISIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus universiteto centrinės akademinės etikos komisijos nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja Vilniaus universiteto (toliau – Universitetas) centrinės akademinės etikos komisijos (toliau – Komisija) sudarymą, kompetenciją ir veiklos organizavimą.

2. Komisija savo veikloje vadovaujasi Vilniaus universiteto statutu (toliau – Statutas), kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Vilniaus universiteto akademinės etikos kodeksu (toliau – Akademinės etikos kodeksas) ir šiais nuostatais.

II SKYRIUS KOMISIJOS SUDARYMAS IR SUDĖTIS

3. Komisija sudaroma iš aštuonių narių: 5 Universiteto dėstytojų ir mokslo (meno) darbuotojų bei 3 studentų atstovų.

4. Komisiją sudaro ir jos pirmininką bei jo pavaduotoją iš Komisijos narių – Universiteto dėstytojų ir mokslo (meno) darbuotojų – skiria Universiteto senatas (toliau – Senatas), Senato pirmininko teikimu. Komisijos nariai skiriami iš skirtingų kamieninių akademinių padalinių. Studentų atstovus į Komisiją skiria ir atšaukia Universiteto Studentų atstovybė savo nustatyta tvarka.

5. Komisijos nariais negali būti skiriami Universiteto valdymo organų nariai, Senato sudarytų nuolatinių komisijų nariai ir Universiteto kamieninių akademinių padalinių (toliau – Padaliniai) akademinės etikos komisijų nariai.

6. Komisijos narių teisės yra lygios, išskyrus atvejį, kai vadovaujantis šiais Nuostatais Komisijos pirmininko balsas yra lemiamas.

7. Komisijos nariai, išskyrus studentų atstovus, skiriami 3 metų kadencijai. Komisijos nariai, išskyrus studentų atstovus, gali eiti pareigas ne daugiau nei 2 kadencijas iš eilės.

8. Komisijos nariais gali būti skiriami tik nepriekaištingos reputacijos asmenys.

9. Asmenys, tapę Komisijos nariais, turi pasirašyti Universiteto rektoriaus (toliau – Rektorius) ar jo įgalioto asmens nustatytos formos konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją.

10. Komisijos narys gali būti atšaukiamas iš šių pareigų nesibaigus kadencijos laikui, jei pažeidė akademinę etiką ar padarė kitą teisės ar moralės normų pažeidimą, nederantį su Komisijos nario pareigomis. Sprendimą dėl Komisijos nario, išskyrus studentų atstovus, atšaukimo iš šių pareigų priima Senatas. Papildomus studentų atšaukimo iš Komisijos narių pagrindus ir tvarką gali nustatyti Universiteto Studentų atstovybė.

11. Komisijos nariui išėjus iš darbo arba baigus studijas Universitete, arba pateikus prašymą dėl atsistatydinimo jį paskyrusiam dariniui ar institucijai, arba jį atšaukus

vadovaujantis Nuostatų 10 punktu, šių Nuostatų nustatyta tvarka likusiai kadencijos daliai paskiriamas naujas Komisijos narys.

12. Komisijos veiklai reikiamas materialines ir organizacines sąlygas užtikrina Rektorius. Rektorius taip pat skiria Komisijos sekretorių. Komisijos sekretorius nėra Komisijos narys. Komisijos sekretorius turi dalyvauti Komisijos posėdžiuose. Komisijos sekretoriui negalint dalyvauti posėdyje, posėdyje dalyvauja kitas jo funkcijas vykdančias asmuo. Komisijos sekretoriui taikomi Nuostatų 8 ir 9 punktuose numatyti reikalavimai.

III SKYRIUS KOMISIJS VEIKLOS SRITIS

13. Komisija nagrinėja šiuos skundus ir kreipimusis dėl galimų akademinės etikos pažeidimų:

13.1. skundus dėl Padalinių akademinės etikos komisijų sprendimų teisėtumo ir (ar) jų pagrįstumo arba dėl Padalinių akademinės etikos komisijų neveikimo;

13.2. kreipimusis dėl skirtinguose Padaliniuose dirbančių ar studijuojančių Universiteto akademinės bendruomenės narių akademinės etikos pažeidimų;

13.3. kreipimusis dėl galimų šurkščių Akademinės etikos kodekso pažeidimų, kurie būtų pagrindas panaikinti asmeniui suteiktą kvalifikacinį laipsnį (kartu ir atitinkamą diplomą) ar laipsnio nesuteikiančių studijų baigimo ir (ar) įgytos kvalifikacijos patvirtinimą (kartu ir atitinkamą pažymėjimą), ar pedagoginį vardą;

13.4. kreipimusis dėl Universiteto valdymo organų narių veiksmų, pažeidžiančių akademinę etiką;

13.5. kreipimusis, pateiktus vadovaujantis Statuto 5 straipsnio 5 dalimi;

13.6. kreipimusis dėl galimų mokslinės veiklos etikos pažeidimų, išskyrus tuos, kurių nagrinėjimas priskirtas Padalinių akademinės etikos komisijų kompetencijai;

13.7. kitus motyvuotus tiesiogiai Komisijai pateiktus kreipimusis dėl Padalinyje galimai įvykusių akademinės etikos pažeidimų. Komisija turi teisę pradėti tyrimą arba motyvuotai atsisakyti svarstyti šiame papunktyje nurodytus kreipimusis ir perduoti juos nagrinėti Padalinio akademinės etikos komisijai.

14. Komisija gali svarstyti informaciją apie Universiteto bendruomenės narių veiksmus, pažeidžiančius akademinę etiką, bei Nuostatų 23 ir 24 punktų reikalavimų neatitinkančiuose kreipimuose ar skunduose esančią informaciją, kurią Komisija laiko pagrindu pradėti tyrimą dėl galimo akademinės etikos pažeidimo. Šiais atvejais Komisija gali savo iniciatyva pradėti tyrimą dėl galimo akademinės etikos pažeidimo arba perduoti informaciją pagal kompetenciją nagrinėti Padalinio akademinės etikos komisijai ar kitam Universitete veikiančiam dariniui ar darbuotojui.

15. Komisija svarsto pasiūlymus tobulinti Akademinės etikos kodeksą arba pati inicijuoja jo papildymus ar pataisas ir teikia juos Senato pirmininkui.

16. Komisija kartą per metus, ne vėliau kaip iki kiekvienų metų sausio 31 d., teikia Senatui ir Senato nustatyta tvarka skelbia Komisijos metinės veiklos ataskaitą.

17. Komisija teikia rekomendacijas ir siūlymus Universiteto valdymo organams dėl akademinės etikos puoselėjimo.

IV SKYRIUS KOMISIJS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

18. Komisijos veiklos forma – posėdžiai.

19. Komisijos posėdžius kviečia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Komisijos pirmininkui nusišalinus dėl 20 punkte numatytų aplinkybių arba negalint dalyvauti posėdyje,

posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pirmininko pavaduotojas, o jam nesant – kitas Komisijos pirmininko paskirtas narys.

20. Komisijos narys turi pareigą nusišalinti nuo posėdyje svarstomų klausimų esant nors vienai iš šių aplinkybių:

20.1. sprendžiamas klausimas yra tiesiogiai susijęs su pačiu Komisijos nariu;

20.2. sprendžiamas klausimas yra susijęs su asmenimis, su kuriais Komisijos narys yra susijęs artimos giminystės arba svainystės ryšiais;

20.3. sprendžiamas klausimas yra susijęs su asmenimis, su kuriais Komisijos narys yra susijęs santuokos, partnerystės ar rūpybos ryšiais;

20.4. Komisijos narys, jo sutuoktinis (sugyventinis) arba jo artimieji giminaičiai yra tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuoti klausimo sprendimo baigtimi;

20.5. yra kitų aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl Komisijos nario nešališkumo.

21. Kreipimaisi Komisijai gali būti pateikti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią galimas akademinės etikos pažeidimas buvo padarytas ar paaiškėjo. Šis terminas, esant svarbioms termino praleidimo priežastims ir motyvuotam pareiškėjo prašymui, Komisijos sprendimu gali būti atnaujintas, jeigu nuo galimo pažeidimo padarymo ar paaiškėjimo nepraėjo daugiau nei šeši mėnesiai. Skundai Komisijai gali būti pateikti ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo Padalinio akademinės etikos komisijos sprendimo įteikimo dienos. Šis terminas, esant svarbioms termino praleidimo priežastims ir motyvuotam pareiškėjo prašymui, Komisijos sprendimu gali būti atnaujintas, jei nuo sprendimo įteikimo dienos nepraėjo daugiau nei 30 kalendorinių dienų.

22. Kreipimaisi ir skundai Komisijai yra teikiami šiais būdais:

22.1. atspausdinti ir pasirašyti Komisijos sekretoriui;

22.2. pasirašyti elektroniniu parašu Universiteto dokumentų valdymo sistemoje arba sukurti Universiteto studijų informacinėje sistemoje;

22.3. pasirašyti ir nuskenuoti arba pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu elektroniniu paštu etika@cr.vu.lt;

22.4. pasirašyti ir nuskenuoti arba pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu per E. pristatymo sistemą.

23. Kreipimesi turi būti:

23.1. nurodytas pareiškėjo vardas, pavardė, užimamos pareigos arba padalinys, kuriame studijuoja pareiškėjas, Universiteto suteikto elektroninio pašto (jei jis nėra suteiktas – kito pareiškėjo naudojamo elektroninio pašto) adresas ir telefono numeris;

23.2. apibūdintas galimas akademinės etikos pažeidimas ir nurodyta bei pridėta turima informacija ar nurodytos aplinkybės, patvirtinančios pažeidimo padarymo faktą;

23.3. konkretus pareiškėjo prašymas;

23.4. pareiškėjo parašas, išskyrus atvejus, kai skundas ar kreipimasis pateikiamas Universiteto informacinėje sistemoje.

24. Skunde turi būti:

24.1. nurodytas skundą pateikiančio asmens vardas, pavardė, užimamos pareigos arba padalinys, kuriame asmuo studijuoja, Universiteto suteikto elektroninio pašto adresas ir telefono numeris;

24.2. pateikta skundžiamo Padalinio akademinės etikos komisijos sprendimo kopija ir nurodyti nesutikimo su tokiu sprendimu motyvai;

24.3. konkretus prašymas;

24.4. skundą pateikiančio asmens parašas, išskyrus atvejus, kai skundas pateikiamas Universiteto studijų informacinėje sistemoje.

25. Anoniminiai ir kitų Nuostatų 23 ir 24 punktų reikalavimų neatitinkantys kreipimaisi ir skundai nesvarstomi. Komisija turi teisę grąžinti kreipimąsi ar skundą pareiškėjui trūkumams pašalinti per Komisijos nurodytą protingą, ne trumpesnę nei 5 darbo dienų terminą.

26. Komisija privalo išnagrinėti gautą kreipimąsi ar skundą ir priimti sprendimą ne vėliau kaip per 40 kalendorinių dienų nuo jo gavimo ir užregistravimo Universitete nustatyta tvarka. Į šiame punkte nurodytą terminą nėra įskaičiuojami Universiteto teisės aktuose numatyti studentų atostogų laikotarpiai.

27. Komisijos posėdžiai yra uždari. Komisijos posėdyje Komisijos kvietimu turi teisę dalyvauti ginčo šalys. Komisija ginčo šalių prašymu ar savo iniciatyva turi teisę kviešti posėdyje dalyvauti ir kitus asmenis.

28. Universiteto bendruomenės nariai, dėl kurių gautas kreipimasis arba skundas, yra informuojami apie jo turinį. Šie asmenys nėra kviečiami į Komisijos posėdį tais atvejais, kai Komisija nagrinėja skundus dėl Padalinio akademinės etikos komisijos sprendimų teisėtumo bei pagrįstumo ar neveikimo ir kai visiems suinteresuotiems asmenims jau buvo sudaryta galimybė dalyvauti Padalinio akademinės etikos komisijos posėdyje, kuriame svarstytas tas klausimas. Išimtiniais atvejais, esant motyvuotam pareiškėjo prašymui, Komisija gali priimti sprendimą informuodama apie kreipimosi turinį neatskleisti pareiškėjo asmens kitai šaliai, nurodydama tokio sprendimo pagrindą.

29. Tirdama kreipimuisi dėl mokslinės veiklos etikos galimo pažeidimo ar kitais atvejais, kai reikalinga atitinkamos mokslo krypties specialistų nuomonė, Komisija kreipiasi į Rektorių (jei Rektorius yra ginčo šalis – į Universiteto vicerektorių (toliau – Vicerektorius) dėl nešališkos ekspertų grupės (toliau – Ekspertų grupė) sudarymo. Ekspertų grupę sudaro Rektorius (Vicerektorius) iš ne mažiau kaip 3 asmenų, tiesiogiai nesusijusių su tiriamu kreipimusi. Ekspertų grupės nariai prieš pradėdami vykdyti savo funkcijas turi pasirašyti ir Komisijai pateikti Rektoriaus nustatytos formos konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją.

30. Komisija Ekspertų grupei pateikia užduotį supažindindama ar nesupažindindama su Komisijai pateikto kreipimosi turiniu. Motyvuota ir argumentuota Ekspertų grupės išvada turi būti pateikta Komisijai per Komisijos nustatytą terminą.

31. Gavusi Ekspertų grupės išvadą, Komisija ja vadovaudamasi priima sprendimą dėl akademinės etikos pažeidimo fakto ar jo nebuvimo arba, jei nustato esminius Ekspertų grupės sudarymo trūkumus, pakartotinai argumentuotai kreipiasi į Rektorių arba Vicerektorių dėl naujos Ekspertų grupės sudarymo.

32. Komisijos pirmininko pasirašytas ir Universiteto teisės aktų nustatyta tvarka užregistruotas sprendimas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo Universiteto suteiktu elektroniniu paštu yra išsiunčiamas ginčo šalims ir yra laikomas jiems įteiktu kitą dieną po išsiuntimo. Sprendimas gali būti pasirašytas ir elektroniniu parašu. Išnagrinėjusi skundą, Komisija savo sprendimą taip pat išsiunčia Padalinio akademinės etikos komisijai, kurios sprendimas buvo apskūstas, ir to Padalinio vadovui. Kai savo sprendime pateikia rekomendacijas ar siūlymus, Komisija su sprendimu supažindina subjektus, kuriems rekomendacijos ar siūlymai yra adresuojami.

33. Komisija kreipimuisi ir skundus nagrinėja vadovaudamasi Statuto 25 straipsnio 5 dalyje nurodytais principais. Komisija privalo sudaryti ginčo šalims galimybę būti išklausytoms. Ši teisė Komisijos sprendimu gali būti realizuota raštu arba žodžiu.

34. Komisijos posėdžiai protokoluojami. Komisijos sekretoriaus per 3 darbo dienas nuo Komisijos posėdžio parengtus protokolus pasirašo Komisijos pirmininkas (jam nesant – posėdžio pirmininkas) ir Komisijos sekretorius. Komisijos posėdžio metu daromas posėdžio garso įrašas. Komisijos posėdžių protokolai ir garso įrašai saugomi Universiteto teisės aktų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS KOMISIJOS SPRENDIMAI

35. Išnagrinėjusi kreipimąsi ar skundą, Komisija:

35.1. įvertinusi, kad toks siūlymas geriausiai atitinka šalių ir Universiteto interesus, siūlo šalims susitaikyti arba atsiimti skundą ar kreipimąsi ir konfliktą spręsti kitomis priemonėmis;

35.2. konstatuoja akademinės etikos pažeidimo ar šiurkštaus akademinės etikos pažeidimo buvimo arba nebuvimo faktą;

35.3. tenkina skundą ir priima naują sprendimą, skundą tenkina iš dalies ir pakeičia Padalinio akademinės etikos komisijos priimtą sprendimą arba skundo netenkina;

35.4. grąžina kreipimąsi ar skundą pakartotinai nagrinėti Padalinio akademinės etikos komisijai;

35.5. perduoda į Komisijos nagrinėjimo sritį nepatenkančius kreipimusis ir skundus ar jų dalį pagal kompetenciją nagrinėti Padalinio akademinės etikos komisijai, ginčų nagrinėjimo komisijoms ar kitam Universitete veikiančiam subjektui bei apie tai informuoja pareiškėją;

35.6. rekomenduoja Rektoriui pašalinti studentą ar klausytoją iš Universiteto (esant šiurkščiam akademinės etikos pažeidimui) arba taikyti kitas Universiteto teisės aktuose numatytas nuobaudas studentams ir klausytojams;

35.7. rekomenduoja Rektoriui atleisti bendruomenės narį iš pareigų Universitete (esant šiurkščiam akademinės etikos pažeidimui) arba Universiteto teisės aktų nustatyta tvarka taikyti kitas nuobaudas dėl darbo pareigų pažeidimo;

35.8. nusprendusi, kad buvo padarytas šiurkštus akademinės etikos pažeidimas, gali rekomenduoti Rektoriui inicijuoti Universiteto valdymo organo nario įgaliojimų nutraukimo procedūrą Statute nustatyta tvarka;

35.9. kreipiasi į Rektorių dėl asmeniui suteikto kvalifikacinio ar pedagoginio laipsnio bei juos patvirtinančio diplomo panaikinimo procedūrų inicijavimo;

35.10. inicijuoja mokslo darbo autorystės atšaukimo procedūrą;

35.11. rekomenduoja akademinės bendruomenės nariui atsisakyti dalyvauti vykdomame mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros projekte;

35.12. pateikia pasiūlymus dėl Akademinės etikos kodekso ar jo taikymo proceso tobulinimo;

35.13. tuo atveju, jeigu priimamas sprendimas dėl akademinės etikos pažeidimo, sukėlusio visuomeninį atgarsį, informuoja visuomenę apie Komisijos sprendimą.

36. Komisijos sprendimai yra teisėti, jei buvo priimti posėdyje, kuriame dalyvavo ne mažiau kaip du trečdaliai Komisijos narių.

37. Komisijos sprendimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, balsavimo rezultatą lemia Komisijos pirmininko balsas.

38. Kol Komisija nepriima sprendimo, jokie Padalinio vadovo, Rektoriaus ar jų įgaliotų asmenų sprendimai pareiškėjo atžvilgiu nėra priimami, o iki tol priimtų sprendimų vykdymas sustabdomas.

39. Komisijos nuasmeninti sprendimai ir (ar) jų santraukos ir apibendrinimai skelbiami Universiteto internetinėje svetainėje.

40. Komisijos sprendimas Universitete yra galutinis.
